

Josef Škvorecký

Smutek poručíka Borůvky

spisy 29

Nadpřirozené schopnosti poručíka Borůvky	7
ten. sax. solo.....	25
Vědecká metoda	38
Smrt na Jehle.....	72
Čí dedukce?.....	96
Horizontální vražda	123
Dobrá stará daktyloskopie	144
Padající světlo.....	183
Aristotelská logika	206
Konec starého kocoura	245
Jeho nejlehčí případ	263
Zločin v dívčí škole	274
Autorova poznámka	295
Ediční poznámka.....	297

Josef Škvorecký
Smutek poručíka Borůvky
spisy 29

© Josef Škvorecký, 2007

Copyright © Literární akademie, 2007

ISBN 978-80-86877-15-0

*P. Lubomíru Dorůžkovi, Ludvíku Švábovi a Janu Zábranovi,
protože oni jistě rozumějí poručíkovu smutku*

Nadpřirozené schopnosti poručíka Borůvky

Vrchní nadstrážmistr Šinták – jediný muž této hodnosti v republice – si nedal vymluvit, že poručík Borůvka vládne silami, jež zcela neodpovídají normálním lidským mohutnostem. Byl to ovšem téměř šedesátník, zatížený náboženskými předsudky, které ve službě tajil. Ale v rodné vesnici Deštné v Orlických horách, kam jezdíval na dovolenou a kde se zúčastňoval spiritistických seancí v chalupě bývalého domácího tkalce, jistého Potěšila, nekladl si žádná omezení a na svého služebně nadřízeného prozradil všechno. Podle něho byl poručík Borůvka vlastně kouzelník.

Dokázal to zjevně a pro vrchního nadstrážmistra Šintáka nezvratně na slavném případě Semeráková, k němuž se dostal pozdě, protože večer předtím strávil na abiturientském sjezdu v K. Byl to sjezd po třiceti letech, po příslušném rozjaření v pozdních hodinách nočních se dostavila úměrná deprese a poručíku Borůvkovi také selhal budík. Takže když se časně odpoledne dostal na místo činu – k několika osamělým rodinným baráčkům, jaké si za celoživotní úspory stavěli před válkou zatvzelení dělničtí individualisté – byl už praporčík Málek s případem téměř hotov a čekal jen na výsledky laboratorních zkoušek.

V tom je právě, jak se praporčík udýchanému poručíku Borůvkovi vyjádřil, poslední zádrhel. Z psychologického hlediska, říkal, pozná člověk v tom chlapovi vraha po čuchu. Ale přece nechceme, aby nám pak někdo předhazoval, že se zatím jsme se ukvapili. Psychologicky vzato, je to vrah jak Brno, stačí se na něj kouknout – jo, a potom se ukáže, že jsme se zbodli, veřejnost se bude rozčilovat a seshora přijde stíračka, že budem zářit jak vyleštěný brejle, pravil praporčík. Ne, ne, člověk se musí zasichrovat a k zasichrování nám slouží věda.

Zatímco praporčík seznamoval poručíka se svou kriminalistickou filozofií, klouzal starý kriminalista smutnými pomněnkovými očima v kulaté tváři po bezútěšném podkroví domku. Uprostřed ze střešního trámu visela na provaze stařena ve špinavých kostkovaných šatech a šedivé vlasy jí zakrývaly obličej. Jedna noha, špičkami prstů asi ve výši praporčíkova opasku, vězela dosud v děravé pantofli, druhá byla bosá a velké zčernalé klouby vyprávěly poručíkovým očím jakousi historii. Neveselou historii toho, čemu se také říká život. Na podlaze pod mrtvou ležela druhá pantofle jako smutné opuštěné zvířátko. Jinak byla půda prázdná, chudičká, v rohu u stěny stálo několik rozeschlých almárek a židlí, květináče, nějaké bedny, stoh zažloutlých novin, a poručíka napadlo, že kdyby se jimi začal probírat, dozvěděl by se patrně nejnovější zprávy o nálezu Vranské nebo o zatčení anarchistického vraha Klepetáře. Otevřeným vikýřem vál chladný vítr babího léta a na chvíli poodhrnul šedivé vlasy nebožce z obličej. Ten starému kriminalistovi dopověděl tu historiku.

„Sebevražda,“ řekl Málek pohrdavě. „Tudle. Jo, všechno je to pěkný, měla prý astmatické záchvaty, pořád vyhrožovala, že se oběsí. Sousedí mu to dosvědčují. Jenomže, Josef, podívej se na ty strangulačky. Počkej,“ rozhlédl se, „my ti přistavíme židli. Soudruhu vrchní nadstrážmistře, podejte židli. A pak se pořádně podívej na ty strangulačky, Josef.“

A zatímco vrchní nadstrážmistr Šinták vykonával rozkaz, Málek pokračoval. Nemohl se dočkat, byl to jeho první samostatný případ a vděčil za něj poručíkovu včerejšímu rozjaření a špatně nataženému budíku. Třásl se, aby mohl svého šéfa přesvědčit, že je mužem na svém místě, vlastně že jeho místo by podle zásluh mělo být o stupínek výš na služebním žebříčku. A tak vykládal:

„Všechno je v pořádku. Jo, to je, mrtvá o tom sama mluvila. Ale ty strangulační čáry, Josef? V kursu nás přece učili, že strangulačky při oběšení procházejí šikmo od podbradku k zátylku. A tahle má strangulačky dvě! Aspoň se vsadím, že má! Jen počkej, až se podíváš. Ono to není moc vidět, v jedné je ještě provaz, ale když se koukneš pořádně, uvidíš, že kou-

sek pod provazem, směrem dolů, je ještě jedna! Přece sebou ve smyčce necukla. Neoběsila se přece nadvakrát. Šinták sice tvrdí, že je ta strangulačka jenom jedna, nebo že je zdvojená, protože oběšená reflexivně napnula krční svaly, ty potom povolily a smyčka se svezla kousek výš, ale podle mě je to nesmysl. Proto jsem ji taky nechal viset. Doktor ji chtěl sundat, že to nemůže rozhodnout, dokud ji nebude mít na stole, ale já si to vzal na sebe. To ne, povídám, tohle musí vidět soudruh poručík tak, jak to je!“

„No, děkuji ti, Pavle, za důvěru,“ pravil rozpačitě poručík Borůvka a spočinul truchlivým pohledem na dychtivé snědé tváři mladého kolegy. „Ovšem –“

„Je to fakt, ne?“ skočil mu Málek do řeči. „Ty seš tady šéfem a ty to musíš vidět. A zatím se koukni na tohle,“ dodal pyšně a rozvinul před poručíkem svitek papíru. „Udělal jsem si náčrtek a takový graf, víš? Tys nám jednou ve vědecké metodice šetření přednášel o tom případě na Moravě, kdy ti právě graf umožnil analyzovat časovou a topografickou situaci a získat tím podklady pro usvědčení pachatele.“

„Ano,“ řekl chmurně poručík. „Ale –“

„Tak se podívej!“ přerušil ho opět Málek. „Tady máš plánek pohybů pachatele – tedy podezřelého – a všechny časové i vzdálenostní souřadnice.“

„Ano. Jenomže –“

„Jo, nejdřív tě musím, na vysvětlenou, seznámit s průběhem šetření,“ skočil Málek potřetí do řeči starému kriminálníkovi a pokračoval tak horlivě, že si vůbec nevšiml slabého poručíkova povzdechnutí.

Poručík Borůvka se vzdal. Oblé čelo se zkrabatilo jakýmsi vnitřním utrpením a smutné oči rezignovaně spočinuly na pláнку, pečlivě vyvedeném barevnými tužkami a opatřeném krasopisnou legendou.

„Semerák volal v 0.45 tady kousek odtud z budky,“ vykládal praporčík. „V 0.57 jsme byli na místě činu. Všechno jsme našli, jak to tu vidíš, s ničím jsme nehnuli. Semerák – tvrdí on – se vrátil v půl jedné v noci z hospody, chalupu našel prázdnou a na půdě oběšenou manželku. Tak prý hned běžel tele-

fonovat pro SNB. Už tohle, Josef: v 0.30 se vrátí z hospody a v 0.45 už volá – přitom je k té budce dobrých pět minut. To přece nevypadá, že manželku hledal. To vypadá, že šel rovnou na půdu. Najisto.“

„Jistě. Ale –“ pokusil se poručík Borůvka.

„Ale dejme tomu,“ dořekl Málek větu za něho. „Jenže teď se podívejme zblízka na Semerákovu historku. Z domova prý odešel v 18.00. Totiž ne prý. Tohle mu potvrzuje soused, nějaký Pěnkava, železničář. Ten se právě vracel domů, když Semerák vyšel z chalupy. Dal se s ním do řeči, tedy Semerák s Pěnkavou, a všimni si, Josef, o čem: o počasí! A pak si vzpomněl, že doma nechal pytlík s tabákem, a co bys řek, že udělal?“

Poručík pokrčil rameny. „To nevím. Jenže –“

„Zavolal na manželku!“ pravil vítězně Málek. „Zavolal na manželku, místo aby se pro ten pytlík vrátil sám! A dohadoval se s ní přes plot, kde ho má hledat. Chápeš? Pěnkava ji viděl! To je přece perfektní, no ne?“

„Ano,“ pravil ponuře poručík Borůvka.

„Tomu říkám alibi,“ pochvaloval si rozradostněný Málek. „Pachatel – tedy podezřelý – má svědka na to, že odešel z domova, dokonce přesně v kolik, protože Pěnkava do práce dojíždí a vrací se vždycky vlakem v 17.45. A svědek taky vidí jeho ženu dokonale živou, a dva další svědci pak potvrzují, že je Semerák potkal na silnici, jednoho u křížku a druhého asi o čtvrt hodiny později u stanice autobusu. A s oběma se dal do řeči, on sám, Semerák, sám od sebe, a zase o počasí. To je přece! Chlap, který obvykle – podle svědků – mlčí jako zařezaný, cítí najednou potřebu konverzovat o počasí. A hned s třema lidma po sobě! A to zrovna v den, kdy se mu oběsí manželka. To za á.“

„Ano,“ pravil poručík Borůvka. „A –“

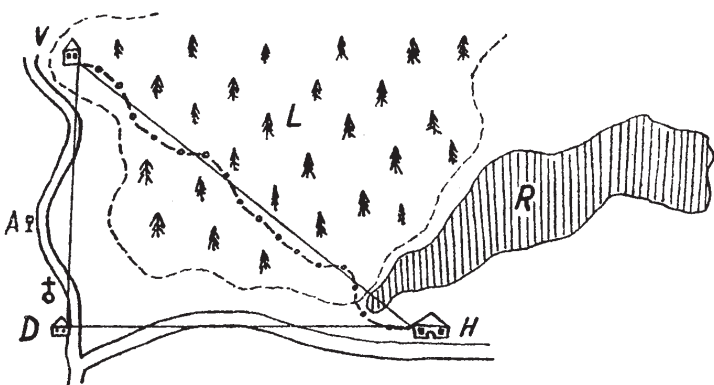
„A za bé: pro odchod z domova si vybere přesně chvíli, kdy se Pěnkava vrací z práce, a kdy tedy ví, že se s Pěnkavou potká. A on ho potřebuje potkat. A nejenom potkat: on potřebuje – to za cé – aby Pěnkava viděl jeho manželku ještě naživu, a proto, právě v den, když se mu žena oddělá, si doma

zapomene pytlík s tabákem. A je tak líný, že se neobtěžuje dojit si pro něj sám. Místo toho honí astmatickou bábu.“

Praporčík se vítězně podíval na drobnou stařenku, visící jim nad hlavami, a potom na poručíka.

„Hm,“ odkašlal si starý kriminalista. „Dedukuješ správně. To opravdu, to klobouk dolů. Nic ti neujde. Jenom –“

„Ale to není všechno,“ pravil rychle Málek. „Jak uvidíš, v Semerákově výpovědi je takových zádrhelů a kliček a slabinek celá hromada. Tak třeba hned dál. On tvrdí, že šel ten den k nějakému Bártovi pro vosk. Ten Bárta je totiž známý chovatel včel a Semerák taky včelaří. Ne zrovna moc odborně ani pečlivě. Stačí se kouknout dozadu na zahrádku na jeho včelín. V takovém včelíně, člověče, to můžou vydržet jen včely posledního řádu. Nějaké deklasované včelstvo nebo co,“ praporčík se zasmál. „No, ale prostě on šel pro vosk. Bárta, ten včelař, bydlí o samotě v lese, asi tři kilometry odtud. Semerák tam dorazil v 18.45, zdržel se tam tři čtvrtě hodiny a pak odešel lesní cestou do Hodkonína do hospody. Podívej se na plánek. Do hospody se dostal asi ve tři čtvrtě na devět a v devět zasedl ke karbanu. Karbanil až do 23.30, kdy odešel domů. Z té hospody je to sem čtyři kilometry a trvalo mu to hodinu. To odpovídá, to všechno odpovídá.“

— silnice	A stanice autobusu	H hospoda v Hodkoníně
- - - lesní cesta	D Semerákovův dům	L les
⊕ křížek	V dům včeláře Barty	R rybník

„Jenže –“ poručík Borůvka spustil oči z mrtvé stařeny a spočinul jimi na zardělé tváři praporčíkově.

„Jenže celá řada věcí mu sice hraje, ale trochu falešně,“ řekl spěšně Málek. „Podívej se na ten plán.“

„Pěkný,“ pochválil náčrt poručík Borůvka. „Nakreslils to hezky, přehledně. Jenom tady –“

„Chceš vidět časovou tabulku, vid’? Tady je.“ Málek podal poručíkovi jiný papír. „A zároveň tabulka vzdáleností a korepondujících časových údajů. Podívej se.“

Poručík Borůvka se podíval:

18.00 – odchod z D

18.45 – příchod k V

19.30 – odchod od V

20.45 – příchod do H } z toho cca 30 min. na záchodě

23.30 – odchod z H

00.30 – návrat do D

00.45 – telefonoval na SNB z budky

00.57 – příjezd naší skupiny na místo činu

Vzdálenosti a potřebné časy:

vzdálenost D – V = 3 km, tj. 45 minut chůze

vzdálenost V – H = 5 km, tj. 1 hod. 15 minut chůze

vzdálenost H – D = 4 km, tj. 1 hod. chůze

vzdálenost V – D – H = 7 km, tj. 1 hod. 45 min. chůze

vzdálenost H – D – H = 8 km, tj. 2 hod. chůze

vzdálenost V – D – V – H = 11 km, tj. 2 hod. 45 min. chůze

„Proč tady uvádíš taky vzdálenost V-D-H nebo V-D-V-H?“ zeptal se poručík, když prostudoval tabulku.

Praporčík lišácky zamrkal.

„Hned ti to vysvětlím,“ řekl. „Vycházím z hypotetického předpokladu, že Semerák je vrah, že se tedy Semeráková sama neoběsila, nýbrž že byla zardoušena Semerákem a potom oběšena.“

„Ale to přece –“

„Ano. To zatím nemůžu dokázat. Zatím.“

„Já myslím -“

„Ale mám oprávněné podezření, že tomu tak bylo.“

Starý kriminalista se opět vzdal dalších pokusů získat slovo. Přenechal je mladému kolegovi a ten toho náležitě využil.

„Tedy předpokládám, že Semerák je vrah. On má ovšem dokonalé alibi. V 18.00 odešel z domova - svědek viděl jeho manželku živou - v 18.20 s ním jiný svědek mluvil u stanice autobusu skoro na poloviční cestě mezi D a V. V 18.45 dorazil k Bártovi do V - čas je zase přesný, protože se mu prý cestou zastavily hodinky, tak požádal Bárta, aby mu řekl přesný čas, a před ním si hodinky natahoval. To Bárta potvrzuje. A máme i přesný čas jeho odchodu od Bárty - to se zas podíval na nástěnné hodiny, zděsil se, že už je půl osmé, a ačkoliv ho oba, Bárta i Bártová, zdržovali, nedal si říct a odešel.“

V tomto bodě se starý kriminalista zmohl jen na zakašlání.

„Zastavme se u těch manželů Bártových, než budeme Semeráka sledovat do hospody,“ pravil Málek, jako by přednášel nějakému kursu kriminalistických začátečníků. Poručík opět přejel smutnými očima holé podkroví. „Zase tu máme tři zajímavé body,“ pokračoval Málek. „Předně ten zájem o přesný čas. Ausgerechnet ten den, co se mu oběsí žena, zastaví se podezřelému hodinky, a ausgerechnet ten den musí přijít přesně a včas do hospody, jako kdyby tam měl bůhvíjak důležité jednání. A zatím tam jde jenom mazat karty - a přitom nemá vůbec pověst karbaníka. Hospodský vypovídá, že karty chodí hrát velice nepravdělně a málokdy u nich vydrží víc jak hodinu. Jenomže včera, jak vidíš, je mastil skoro tři hodiny. Ale to až později. Teďka k těm Bártovým. Tak ten zájem o přesný čas je první podezřelá okolnost: nenápadný způsob, jak vyhlídnutého pozdějšího svědka upozornit, v kolik přesně přišel a v kolik přesně odešel. Druhá zajímavost je svědectví manželů Bártových. Vytáhl jsem na ně starý trik, naučil jsem se ho od tebe,“ Málek se usmál a rovněž poručíkovu kulatou tvář ozdobil na chvíli rozpačitý úsměv. „Jednou jsi nám o tom přednášel na školení taktiky výslechu, pamatuješ se? Zásada odděleného výslechu svědků téže okolnosti a -“

Poručík se ještě jednou chabě pokusil zarazit příval praporčích slov:

„Ano, to jsem přednášel. V tomhle případě ovšem –“

Hned nato zase podlehl kolegově nadšené výmluvnosti. Zachmuřil se, vzdychl.

„Počkej,“ pravil Málek netrpělivě. „Nevíš, o co šlo. O zcela jednoduchou věc. O sako.“

„Sako?“ hlesl poručík.

„Ano, sako. A potom – a to dej obzvláště dobrý pozor – o velocipéd!“

Významná pauza, Málek pohlédl na poručíka a ze snědé tváře mu starý kriminalista bez obtíží vyčetl touhu po pochvale. Ještě víc zesmutněl. Rád dělal lidem radost. S největším sebezapřením se proto usmál a řekl:

„Velocipéd?“

„Ano.“ Praporčík zamnul rukama. „To souvisí s pracovní hypotézou, kterou jsem si pak utvořil – vlastně právě z toho velocipédu moje pracovní hypotéza vychází. A hlavně proto jsem taky kreslil ten plánek,“ zatukal na kus papíru, který poručík Borůvka dosud zdvořile držel v ruce. „Nejdřív to sako. Položil jsem oběma manželům Bártovým – každému zvlášť – jednoduchou otázku: co měl Semerák na sobě, když k nim přišel na návštěvu. A teď poslouchej: Bárta tvrdil, že tvídové sako, Bártová chtěla přísahat, že hnědé manšestrové. Málem si kvůli tomu vjeli do vlasů. Je to vůbec povedený párek,“ praporčík se zasmál. „Doporučoval bych každému, kdo má cukání se ženit, zajít si k nim na kus řeči. Vsadím se, že by z něj byl potom zapřísáhlý starý mládenec jako já! Hahaha!“

Poručíkovi zkrabatil tvář kyselý úsměv, ale praporčík si té kvality nevšiml.

„Hádali se – no, divže jim nepraskly hlasivky a nám bubínky,“ pokračoval, „a jak byli v ráži, povídá, tedy vlastně zaječí Bártová: ‚Měl na sobě to samý sako jako minulej tejden, když jel tady vokolo na velocipédu!‘ Tak tedy: zase jeden podezřelý bod – rozpor ve výpovědi údajných očitých svědků. Samozřejmě sám o sobě není průkazný. Chlapi ob-

vykle nemají oko na to, co má kdo na sobě. Ale přece: co když to všechno byla smluvená hra, rozumíš, falešné alibi? Co když Semerák u Bártů vůbec nebyl, vrátil se od stanice autobusu tajně domů, oddělal manželku a šel potom do hospody. V hospodě, to ti pak řeknu, jsem zjistil další podezřelou okolnost. Ale zatím tohle: smluvili se, jenže se zapomněli smluvit o všech detailech. Tys nás na to na školení vždycky upozorňoval, že falešné alibi se snadno rozbije vyšetřením detailů. Za to teda vděčím tobě, Josef.“

A znovu se na kriminalistově tváři objevil kyselý úsměv a ruka s plánkem se pokusila o jakési drobné odmítavé gesto. Praporčík okamžitě zareagoval:

„Já vím - je to přitažené za vlasy, že by si umlouval alibi na vraždu, a hned s dvěma lidmi, když jeden z nich je ještě k tomu vyhlášená drbna. Taky tomu nepřikládám důležitost a uved jsem to jenom kvůli úplnosti. Mnohem zajímavější je ta druhá věc ve výpovědi Bártové: viděla minulý týden Semeráka na velocipédu. No, na tom by nebylo nic divného, že? Lidi ze samot mívají velocipédy. Jenomže vtip je v tom, že Semerák žádný velocipéd nemá! A taky tohle setkání s Bártovou rozhodně popírá!“

Praporčíkovy oči žadonily o pochvalu. Poručík Borůvka si odkašlal.

„Ano,“ pravil ponuře. „Dobrá usuzovací práce. Takže z toho velocipédu soudíš na -“

Pochválený praporčík se chopil slova se zvýšeným úsilím. „Na neplatnost časových korelací případu. Jestli měl Semerák někde tajně schované kolo, potom celá časová tabulka vypadá úplně jinak. Podívej se!“ Z náprsní kapsy sebevědomě vytáhl další papírek a doprovodil jej slovy: „Já věřím v systém. Celé naše zřízení je založeno na plánování a systematickosti, tak přece se my, kriminalisti, nemůžeme řídit nahodilýma nápadama jako v nějaké detektivce.“

Tabulka skutečně byla systematická.

*Vzdálenosti a potřebné časy při použití jízdního kola:
vzdálenost V-D-H = 7 km, tj. cca 20 minut*

vzdálenost H-D-H = 8 km, tj. něco přes 20 minut
vzdálenost V-D-V-H = 11 km, tj. cca 45 minut

Na provedení činu 20 minut, tj.:
při V-D-H celkem 40 minut
při H-D-H celkem něco přes 40 minut
při V-D-V-H celkem něco přes 1 hodinu

Dlouho a zasmušile zíral poručík Borůvka na řádky pečlivého praporčíkova rukopisu. Vypadalo to, jako by v duchu sváděl nějaký těžký vnitřní boj. Vzdychl, odkašlal si, pak se zeptal:

„Proč vypočítáváš taky úsek H-D-H?“

„Hned ti to vysvětlím.“ Praporčík vzal plánek od poručíka a začal na něm ukazovat prstem. „Za předpokladu, že Semerák měl někde v okolí Bártova domku schované kolo – a to snadno mohl, domek stojí na kraji lesa a kolem je plno křoví – přicházejí v úvahu tři eventuality. Za 1. Když se Semerák v 19.30 u Barty zvedl, sedl na kolo, jel po úseku V-D, tedy domů, vykonal čin – na to mu taxíruju tak dvacet minut – a odjel potom po úseku D-H do hospody. Tedy cesta V-D-H plus dvacet minut na vykonání činu dělá dohromady cirká čtyřicet minut. To znamená, že měl spoustu času zbavit se někde u hospody velocipédu a ve 20.45 se objevit v hospodě.“

Poručík Borůvka kývl.

„Ale cesta D-H je brzo zvečera poměrně frekventovaná silnice. Byla už sice tma, ale co kdyby. Semerák se na ni možná neodvážil a místo toho se po vykonání činu vrátil poměrně málo používanou silnicí z D do V a odtud jel lesní cestou V-H. Tedy: štreka V-D-V-H plus dvacet minut na vraždu dělá dohromady nějakých pětasedesát, sedmdesát minut. Pořád ještě dost času dostavit se ve 20.45 do hospody k mariáši.“

„Ano,“ poručíku Borůvkovi zaskočilo v krku, rozkašlal se. Když zvládl tu nehodu, pravil: „Ale proč H-D-H, když jsi říkal, že od 20.45 do 23.30 seděl u karet? Ostatně, já jsem chtěl –“

Co poručík chtěl, nedořekl. Praporčík ho důvěrně uchopil za rukáv, naklonil se k němu a starý kriminalista ucítil jeho vzrušený dech, vonící partyzánkami.

„To je právě to, že neseseděl!“ pravil vítězně Málek. „Nějakých třicet čtyřicet minut z toho času seděl na záchodě!“ Poručíkova tvář sebou zaškubala, jako by ho něco zabořilo. „Jak dlouho to bylo, na tom se svědci nemohou shodnout. Vyslechli jsme jich osm, včetně kibiců, hostinského a jeho dcery, která tam dělá servírku. Semerák sám tvrdí, že to nebylo více než čtvrt hodiny, jeden z hráčů zas říká, že to byla skoro hodina. To je relativita subjektivního vnímání času,“ pravil Málek pomalu a zamrkal. „Když vezmeme průměr, vychází nám tak třicet čtyřicet minut. A to pro úsek H-D-H plus dvacet minut stačí. Je to nová asfaltka, tam se dá jet hodně rychle. V každém případě je ten pobyt na záchodě symptomatický.“

„Jak?“ zeptal se nejistě poručík.

„Symptomatický,“ opakoval praporčík a pečlivě vyslovil všechny souhlásky. „Buď dává možnost provedení činu po štrece H-D-H, anebo svědčí o tom, že Semerák krátce před příjezdem do hospody prožil velké nervové vzrušení. Na školení z kriminální psychologie nám přece doktor Seifert říkal, že na prudká vzrušení reaguje lidský organismus někdy nezvládnutelným nutkáním na stolicí.“

„Ano. Já vím.“ Zdálo se, že se poručík Borůvka ponořil do nějaké vzpomínky. Byl to klidás, známý tím, že jednou bez mrknutí oka a holýma rukama vykroutil dopadenému vrahovi z ruky nabitou pistoli, a když na něho ten výtečník potom neočekávaně vytáhl nůž, srazil ho přesně mířenou ranou na bradu k zemi. Ovšem i poručík Borůvka prožíval občas silná nervová vzrušení s příslušnou, ne zrovna příjemnou reakcí organismu. O těch však nikdo nevěděl; nepocházela z oblasti služební.

„Tedy lidově řečeno,“ pokračoval zatím Málek, „náš milý vrah dostal po provedení činu sračku. Ale tady nastupuje kriminalistická laboratoř, chemickobiologická analýza, hahaha!“

Nové škubnutí projelo poručíkovým obličejem. Na okamžik se ho zmocnila fantastická představa jakéhosi podiv-

ného laboratorního rozboru velmi nevábných materiálů, ale praporčík ho z toho omylu ihned vyvedl.

„Pečlivou prohlídkou místa činu,“ řekl, „vlastně toho záchodku myslím, bylo zjištěno, že tam někdo lezl oknem ven nebo dovnitř nebo obojí. Taky na skle okénka je celá sbírka daktyloskopických objektů,“ pravil odbornicky a starý kriminalista zamrkal. Sám tomu říkal „otisky prstů“; praporčík však pocházel z mladší, vědečtější generace. „A Semerák má na dlani pravé ruky podezřele čerstvé odřeniny. Nařídil jsem tedy za á: chemickou analýzu nátěru stěny pod oknem záchodku a obleku podezřelého. Výsledky tu máme tak do čtyř odpoledne. Za bé: sejmутí a srovnání objektů z okénka na záchodku a otisků podezřelého. A konečně za cé: prozkoumat zeď pod oknem záchodku zvnějšku, jestli nejeví stopy biologických tkání identických s pokožkou podezřelého. Za tím účelem jsem nařídil sejmut Semerákovi vzorek kůže z dlaně. Museli jsme zajet na první kožní pro dermatom –“

„Pro co?“ vydechl poručík.

„Takový speciální dermatologický nůž. Dá se jím sejmut kompaktní tenká povrchová vrstva pokožky jako vzorek pro srovnání.“

Poručík pravil ponuře:

„Ano. Ovšem –“

„Ovšem tady se vyskytly potíže,“ vzdychl Málek. „Omítka pod okénkem se drolila a vzniklo nebezpečí, že se nepodaří přenést ji neporušenou do laboratoře. Povolali jsme proto zedníky, a ti celou část zdiva pod okénkem kolem dokola prosekali, zdivo zafixovali cementem do speciálního kovového rámu – pro ten jsme narychlo dojeli do ČKD, tam nám ho svařili na počkání – a přenesli jsme to do biologické laboratoře celé, sakumprásk.“

„Takže ten záchodek –“

„Takže ten záchodek,“ zasmál se praporčík, „je na nějakou dobu mimo provoz. Hospodský taky dělal potíže. Ale přesvědčil jsem ho domluvou, že jde o vyšetřování hrdelního zločinu a že je společenskou povinností všech občanů –“

„To je jistě správné, ovšem -“

„- přispět ze všech sil k dopadení vraha. No, ale musím říct, že jinak se občané z Hodkonína zachovali uvědoměleji. Totiž: aby se potvrdila moje pracovní hypotéza, musel jsem najít ten velocipéd.“

Na poručíkově čele se začínal perlit pot.

„A našels?“

„Zatím nenašel,“ řekl praporčík sebevědomě. „Ale zapojila se do toho celá místní organizace ČSM a taky soudruh ředitel osmiletky projevila pochopení. Svazáci a svazarmovci prohlédávají rybník.“ Málek poklepal na plánek. „Ze dvou stran je tam husté rákosí. V Hodkoníně mají taky potápěčský oddíl, ti mi taky píchli. Je tam místy hloubka až čtyři metry, ale tam to právě prolézá jeden soudruh ve skafandru.“

Poručíku Borůvkovi uniklo cosi jako vzdech.

„Poslyš, Pavle, ty máš organizační talent. To já vím -“

„To já vím taky,“ zazubil se Málek. „Taky jsem to tu zorganizoval. Pionýři a ostatní žáci se soudruhem ředitelem a svými učiteli prohlédávají zatím les. To by v tom byl ďas, abysme ten velocipéd do večera neměli!“

„Jestli ovšem -“

„Neboj se,“ uklidnil Málek poručíka, jenž znovu začal jevit známky silné nervozity. „Naše hypotéza platí. Uvidíš. Mám tu další věci, které mluví pro. Tak za á: na Semerákových botách se našla hlína s kousky mechu. Na první pohled ta hlína i ten mech vypadají přesně jako hlína a mech, které jsou pod okénkem záchodku. Semerák ovšem tvrdí, že takový mech roste na lesní cestě v úseku V-H, kudy prý šel pěšky od Bártý do hospody. No dobře. Tak jsme teda sebrali vzorky toho mechu od hospody a ještě asi na patnácti místech v lese, kudy Semerák údajně šel, a poslali jsme to do Botanického ústavu Akademie věd. Soudruzi nám taky píchnou. Sám jsem mluvil telefonicky s profesorem Kavinou.“

Poručík Borůvka téměř zoufale přelétl očima půdu. Zastavil se na ubohých nohách mrtvé stařenky. Za zády mu zakašlal vrchní nadstrážmistr Šinták, a když se po něm oba otočili, viděli, že drží v ruce židli.

„Moment soudruhu. Zatím to soudruhovi poručíkovi dopovím, a pak ať se na to mrkne sám,“ řekl Málek a obrátil se zpátky na poručíka Borůvku. „No, a když jsme byli u toho sbírání vzorků mechu, poohlídli jsme se taky po stopách. Na té cestě je na několika místech vlhká jílovitá půda, ideální materiál pro otisky. Taky tam byly: stopy po pneumatikách nejmíň pěti různých velocipedů. Dal jsem je všechny odlít do sádry. Až najdem *corpus delicti*, srovnáme to, a máme důkaz jak vyšitý. Všechny ty velocipedy byly hodně oježděné, takže stopy jeví charakteristické individuální znaky.“

„A –“ ale víc praporčík starému kriminalistovi poznamenat nedovolil.

„Samozřejmě, abysme vůči Semerákovi hráli fér hru, dal jsem taky pořídít odlitky jeho bot – tedy stop, které nám v nich zkusmo udělal do sádry – a odlitky všech čerstvějších stop z té lesní cesty. Je jich teda požehnaně, ale jde o těžký protispolečenský zločin, takže při všech ekonomických ohledech na druhé straně šetřit nejde.“

„No, ono by možná šlo,“ vmísil se mu do řeči poručík Borůvka, „kdyby –“

„Jo: kdyby to ten lump neměl tak chytře vymyšlené, že je pro nás nesnadné ho usvědčit,“ rozhořčil se Málek. „Ale však on se přepočítal! My máme k dispozici nejmodernější vědu, mocnou zbraň! A na tu kam se on hrabe! Dal jsem zavolat psy.“

„Psy?“ pravil zděšeně poručík.

„Ano. Našeho Ajaxe. Znáš ho přece, Josef? Nádherné zvíře! Kříženec psa s vlkem. Ten zákus! Tak báječný zákus jsem v životě neviděl.“

„Ano,“ řekl poručík ponuře. Zákus báječného Ajaxe mu nebyl neznám. To skvělé zvíře se ho pokusilo demonstrovat právě před chvílí na poručíkově zadnici, když se hnal z auta přes dvůr na místo činu. Vyžádalo si úsilí dvou zkušených psovodů, než zvládli dravce, jehož poručíkův tělesný pach z neznámých příčin rozběsnil do stavu nejvyšší práceschopnosti.

„Nasadili jsme ho na stopu,“ pokračoval Málek, „a výsledek hovoří pro variantu V-D-V-H, i když je tu několik nejasností.“

Ale ty nám vyjasní laboratorní testy. Podívej.“ Málek opět rozvinul plánek. „Na úseku V-H pes kousek za Bártovým domkem stopu ztratil a nikde v lese ji nemohl najít. Na úseku V-D ji našel, ale s jistými obtížemi. Zato v úseku H-D ji našel docela bezpečně. Co to potvrzuje?“ otočil se s řečnickou otázkou na poručíka. Poručík však zaraženě mlčel. „No, vidím to zrovna před očima,“ pravil nadšeně Málek. „Kousek za Bártovým domkem nasedl Semerák na kolo, odjel do D po úseku V-D, za dvacet minut se touž cestou na kole vrátil a jel po úseku V-H až k hospodě, kde kolo hodil do rybníka. To znamená, že úsek D-V absolvoval jednou pěšky - když šel v 18.00 z domova k Bártovi - a dvakrát na kole. Od té doby uplynulo už -“ praporčík pohlédl na hodinky, „- skoro dvacet hodin, proto pes stopu nacházel jen s velkými obtížemi. Úsek V-H absolvoval pak Semerák pouze na kole - pes stopu vůbec nezachytil. A úsek H-D absolvoval vrah konečně pěšky a poměrně nedávno - před necelými patnácti hodinami. Ta stopa ještě drží, a proto ji pes snadno zachytí i sleduje.“

„A -“ odvážil se poručík Borůvka nesměle, „- mluvils o nějakých nesrovnalostech -“ rozpačitě zašilhal po Šintákovi, který stál vedle s židlí u nohy, téměř v pozoru, a hltal každé praporčíkovo slovo. Služební léta vybavila tohoto příslušníka velikou úctou k nadřízeným, jíž ho nezbavilo ani zavedení soudružských vztahů mezi policisty. Poručík Borůvka si odkašlal, chtěl něco říci. Málek ho však ani tentokrát nepustil ke slovu.

„To máš tak: u hospody pes zaváhal - stopu našel, to ano, jenomže našel dvě! Jedna vedla do dveří a druhá pod okno záchoda. No, to není žádná tragédie. Mluví to jenom pro variantu H-D-H. Vrah vylezl oknem a šel pro kolo, které měl schované někde u cesty na úseku H-D, a potom, o půl dvanácté, vyšel normálně dveřmi a šel domů pěšky. Jenom mi to trochu nehraje s tím, že na úseku V-H pes žádnou stopu nemohl najít. Ledaže vrah měl kolo schované v lese u Bártova domku, přijel do Hodkonína po cestě V-H, schoval je někde u cesty H-D, aby je měl při ruce, chvíli počkal, aby to časově odpovídalo cestě pěšky, a provedl variantu H-D-H.“

„Ano,“ řekl poručík Borůvka, „všechny ty varianty jsou asi možné, Pavle. Opravdu, odvedl jsi tady kus práce, to je jisté. Ovšem –“

„Děkuju ti, Josef,“ pravil praporčík Málek dojatě a pak zahlaholil: „Tak teď by ses snad moh podívat na ty strangulačky. Soudruhu!“ Nemusel ani nic dodávat, neboť vrchní nadstrážmistr Šinták pohotově přiskočil s židlí ke stařeně. „Vyskoč si tam a pořádně si to prohlídni!“ vyzval Málek starého kriminalistu.

Poručík Borůvka vzhlédl. Otevřeným vikýřem přilétl zas závan větru a poodhalil zamodralou starou tvář. Stačil pohled; ta tvář znovu zopakovala poručíkovi historku života. Poručík se otrásl. „Já –“ pravil.

„Jen lez!“ vybídl ho vesele praporčík. „Budem ji už stejně muset sundat. Už tam visí moc dlouho.“

„Já –“ opakoval poručík, a vtom se chatrný krov starého domku otrásl ohlušujícím rachotem. Všichni tři kriminalisté mimovolně vzhlédlí vzhůru. Na Šintákově tváři se objevil výraz úcty, v tváři poručíka Borůvky výraz děsu, Málek se spokojeně usmál.

„Helikoptéra,“ pravil se zadostiučiněním. „Tak to soudruh major přece povolil. Víš,“ otočil se na poručíka, „ze vzduchu máš dno rybníka jako na dlani. Ušetří se tím spousta pracovních hodin svazáků i potápěčů. No,“ konstatoval spokojeně, „teď tu můžem každou chvíli čekat radiotelegrafickou zprávu, že našli ten velocipéd.“

„Já –“ pravil poručík Borůvka, zaváhal, a náhle dodal rozhodně: „– já tam nahoru nepolezu!“

„Já vím, že mi věříš, Josef,“ řekl polichocně praporčík, „ale –“

„Ne, o to nejde,“ řekl poručík rychle. „Věřím ti, samozřejmě. Ale – já tam lézt nemusím. Můžete ho zatknout,“ pravil truchlivě a dodal: „Pro vraždu.“

„No,“ usmál se Málek, „to mě těší, že tě moje vedení důkazů přesvědčilo. Nashromáždil jsem poměrně dost materiálu – ale s tím zatčením bych přece jen počkal, až budu mít v ruce aspoň ten velocipéd, výsledky všech laboratorních zkoušek

a zprávy z Botanického ústavu a z dermatologie. A taky to srovnání odliktů a hlášení daktyloskopa. Abysme se nedopustili nějakého přehmatu. Víš, jak je na to veřejnost háklivá. Prostě,“ odkašlal si, „počkáme s tím radši, až nám naše věda opatří nezvratný důkaz.“ Nový závan větru pootočil mrtvolou. Nebo se to poručíkovi jen zdálo? Otrásl se.

„Nepotřebuju důkaz,“ pravil zadumaně. „Já vím, že ji zavraždil. Soudruhu,“ obrátil se na vrchního nadstrážmistra Šintáka, „kdybys, prosím tě, došel dolů a řekl jim, ať sem přivedou Semeráka.“

Tak se stalo, že vrchní nadstrážmistr Šinták neslyšel, co potom poručík Borůvka řekl praporčíkovi. A proto mu také nikdy nikdo nevymluvil, že poručíkova jistota, pokud jde o pachatele, byla výsledkem jeho zvláštních a spíše nadpřirozených schopností.

A vůbec nikdy nikdo se nedozvěděl, co poručík řekl tenkrát v tom chatrném podkroví pod tím smutným tělem zavražděné stařenky praporčíkovi. Poručík Borůvka měl měkké srdce, a pokud to jen trochu šlo, vždycky raději zamlčel okolnosti, které by mohly vrhnout nepříznivé světlo na kriminalistické schopnosti jeho kolegů.

A tak ve spisech *Semeráková* bylo zaznamenáno vedení důkazů tak, jak je s pomocí moderní vědy a techniky provedl v zastoupení nepřítomného poručíka Borůvky praporčík Málek Pavel, které nakonec vraha donutilo k přiznání.

Jisté je, že když se tenkrát vrchní nadstrážmistr Šinták podle rozkazu vrátil s vrahem Semerákem na půdu, všiml si, že poručík Borůvka má v kulatém obličejí výraz nevýslovného smutku a že praporčík Málek je červený jako příliš uvařený rak. Nevěděl proč. Nevěděl, protože pochopitelně nemohl slyšet tři otázky, které v jeho nepřítomnosti položil starý kriminalista svému mladšímu kolegovi.

První dvě zněly:

„S ničím jste tu nehnuli, Pavle? Všechno je přesně tak, jak jste to tu našli?“

A když se praporčík rozhlédl po té prázdné, pusté půdě, v jejímž středu, asi metr nad zemí a přímo nad jediným smutným

opuštěným pantoflem, visela drobná stařenka, a odpověděl na poručíkovu otázku kladně – že všechno je tak, jak to našli, a s ničím, vůbec s ničím nehnuli – zeptal se starý kriminalista: „Tak mi, Pavle, prosím tě, řekni, jak se tam sama dostala?“

A baculatým prstem ukázal do výše na zpuchřelý podkrovní trám a pak beze slova na metrovou propast mezi stařeninýma nohama a prázdnou, pustou podlahou, po níž vítr honil jen několik cárů novin a drobné závěje prachu.

ten. sax. solo

Žestě držely korunu, forte, pak naráz přestaly. Trumpetisti opřeli nástroje o kolena a pohlédli na zpěvačku. Byl to i ze zadu velmi hezký pohled. Přistoupila k mikrofonu a špičatým střevíčkem vytukávala rytmus. Zkouška na večerní koncert se chýlila ke konci.

Potom umlkly i saxofony, až na první tenor. Basista, podobný gorile, udiveně vzhlédl, ale tenor sjel rychlou a zalykavou sólovou pasáží z vysoké polohy až někam strašně hluboko a najednou přestal. Všichni slyšeli, že pasáž zůstala bez konce. Zpěvačka se po tenorákovi překvapeně ohlédla. Saxofonista vyňal náustek z úst, zrudl a do nastalého ticha pravil vztekle a nahlas:

„Který prase to aranžovalo?“

Nyní se všechny tváře otočily k basistovi. Byl to svalnatý muž a basa v jeho objetí vypadala skoro jako cello. Jmenoval se Bedřich Poláček, ale v kapele mu říkali „Benny“.

„Co má bejt,“ hlesl hlasem špatného svědomí.

„Co?“ pravil saxofonista ironicky. „Od který doby se tohle dá zahrát na saxofon?“ a posměšně hodil noty basistovi k nohám. Ten je sebral a zakoukal se do nich. Maličký plešatý kapelník k němu přistoupil a pohlédl mu přes rameno.

Stálo tam:

Kapelník ukázal prstem na poslední notu a řekl polohlasem: „á!“

Basista se udeřil do čela.

„Jo promiň!“ řekl. „Promiň! Zapomněl jsem ti tuhle napsat čenž na klarinet. Promiň! To se může stát každému.“

„Každému ne,“ ozvala se polohlasá, ale dobře slyšitelná poznámka z míst žestové sekce, kde seděli největší vtipálkové orchestru. „Jenom zabouchnutýmu.“

Trombonisté se zasmáli. Basista zrudl a půvabná zpěvaččina záda ztuhla. Tenorsaxofonista Gustav Randál přijal opravený part z rukou basistových tak zamračeně, jako by se mu ten žert vůbec nelíbil.

Velké hodiny v hotelové hale ukazovaly čtvrt na osm, když vrchní postavil před zpěvačku Marii Laurinovou, zvanou Mici, talíř s maďarským gulášem.

„Hodím to do sebe a půjdu se převlíknout,“ pravila dívka k Bedřichu „Benny“ Poláčkovi a bohatě si opepřila předložený pokrm. „Stav se pro mě, duše, jo? Musím odnýt dolů kufr a mám ho strašně těžkej. Pomůžeš mi s ním, jo?“

Bedřich „Benny“ Poláček zamilovaně zabroukal a položil těžkou uhlířskou ruku na bílou pracičku Mici Laurinové. Od vedlejšího stolu vstal rázně Gustav Randál a beze slova vyšel z hotelové haly. Dívka se tvářila, že ho nevidí, a mezi dvěma sousty maďarského guláše stačila ještě ostentativně pohladit těžkou ruku Bedřicha „Benny“ Poláčka a obdařit basistu, který vzhledem připomínal gorilu, nápadně zářivým úsměvem.

„Promiňte,“ řekl Gustav Randál starší hubené slečně, když mu otevřela dveře. „Nebudu vás rušit, když si vedle přehraju několik pasáží na saxofon?“

Starší hubená slečna Slávka Matyášová se mile usmála.

„Ale jen hrejte! Ráda si to poslechnu,“ pravila. „Nejsem sice muzikální, ale – ale stejně je teprve čtvrt na osm a já před desátou spát nechodím.“

„Děkuju,“ řekl Gustav Randál a bez dalšího omlouvání rychle zmizel ve vedlejším pokoji.

Slečna nechala dveře ještě chvíli pootevřené a pak si povzdychla. Randál byl hezký černý mládenec s cikánskýma očima. Vypadal divoce. Slečna Matyášová ráda přemýšlela o divokých mládencích.

Vrátila se do pokoje, z koupelny si přinesla punčochy, které tam visely, aby uschly, a usadila se do křesla k otevřenému francouzskému oknu. Byl teplý podvečer. Na nebi svítil měsíc. Za chvíli se z vedlejšího pokoje ozvaly zvuky nějakého hudebního nástroje. „Tak tohle je ten saxofon,“ řekla si v duchu slečna. Nelíbilo se jí to. Ale černému mládenci byla ochotna odpustit víc než jen podivné bučení, které běhalo nahoru dolů a nemělo, zdálo se jí, žádnou melodii.

Saxofonista pokračoval v přehrávání divokých pasáží asi deset minut. A pak se najednou z chodby z ničehož nic ozval zoufalý výkřik hlubokého mužského basu:

„Pomóc! Doktora!“

Saxofonista přestal, jako když utne, a slečna Matyášová vyskočila z křesla a s bušícím srdcem utíkala ke dveřím.

Bedřich „Benny“ Poláček doprovodil Mici Laurinovou ke dveřím jejího pokoje a pak se odebral do druhého poschodí, aby se rovněž převlékl na večerní koncert. Ve svém pokoji, který byl v opačném křídle velkého cizineckého hotelu, svlékl manšestrové kalhoty a želví svetr a oděl se bílou košilí a černým motýlkem, černými kalhotami a nakonec si navlékl brčálově zelené sako. To byl jeho pracovní oděv. Potom se ještě navíc napomádoval a výsledek prohlédl ve velkém zrcadle na vnitřní straně šatníkových dveří. Uhlířskou tvář mu ozdobil spokojený úsměv. Sebral basu v plátěném povlaku a vyšel s ní z pokoje.

Sestoupil o poschodí níž a zabočil do protějšího křídla hotelu. Chodbou se slabě nesly vzdálené riffy tenorsaxofonu. Na uhlířské tváři Bedřicha „Benny“ Poláčka se objevil úšklebek.

Zastavil se přede dveřmi pokoje č. 118 a zaklepal. Úšklebek byl vystřídán zamilovaným úsměvem, který však Bedřichu „Benny“ Poláčkovi nedodával zvlášť duchaplného vzezření. V pokoji bylo ticho. Poláček zaklepal znova. Zase nic. Vzal za kliku a lehce ji stiskl. Dveře se otevřely a mezerou zazářilo světlo rozsvíceného lustru. Bedřich „Benny“ Poláček si

sáhl na motýlka, otevřel dveře dokořán a vevrávorál i s basou dovnitř.

A vzápětí otevřel dokořán ústa a z nich se mu vydralo neartikulované zachroptění. Uhlířskou tvář naplnil výraz děsu. Bedřich „Benny“ Poláček upustil basu, otočil se mezi dveřmi a vši silou svých mohutných plic a mužných hlasivek zařval: „Pomóc! Doktora!“

Poručík Borůvka dorazil se svou skupinou ve služební volze k hotelu u jezera pět minut před tři čtvrtě na osm. Na lavičce před hotelem se hádali dva starší hosté, kteří zřejmě dosud netušili, co se stalo uvnitř.

„Jsou tady! Říkám ti, že jsou!“ tvrdil jeden.

„A já ti říkám, že tady ryby nikdy nebyly.“

„A já ti říkám, že před chvilkou támhle z vody vyskočil kapr, dobrejch pět kilo!“

„Nepovídej, žes ho viděl! S deseti dioptriema!“

„Neviděl, ale slyšel! Takový šplouchnutí rybář pozná na sto honů.“

Poručík Borůvka, který ten rozhovor poslouchal ve voze, vzdychl, vystoupil z auta a prošel vestibulem na červený koberec na schodišti.

Mici Laurinová ležela na modrém koberci uprostřed pokoje č. 118 na bříše. Měla na sobě jenom bílý korzet a ze zad jí pod levou lopatkou trčela dýka s držadlem z jeleního parohu. Francouzské okno, vedoucí na balkón, bylo otevřeno. Na posteli byly připravené krátké brčálové večerní šaty bez ramínek s odvážným dekoltem a přes židli visela hedvábná květovaná blůza a bílá terylénová sukně, v níž Mici ještě před půlhodinou pojídala maďarský guláš.

Jinak bylo v pokoji uklizeno, nikde žádné známky činnosti lupičů. Na stole ležela dokonce peněženka s pěti stoku-

nami. Poručík Borůvka se tázavě otočil na lékaře, staršího tělnatého pána, který si v hotelu léčil nervy a teď se třásl po celém těle.

„S - smrt nastala okamžitě,“ řekl lékař rozechvělým hlasem. „Ta d - dyka nepochybně zasáhla srdce.“

Poručík se rozhlédl po přítomných. Chvíli utkvěl pohledem na zhroucené postavě Bedřicha „Benny“ Poláčka, který seděl v křesle a držel si hlavu v dlaních. Pak klouzal očima dál, až se zastavil u drobného mužíka v brčálovém saku, jenž si fialovým kapesníkem rozčileně utíral zpocenou pleš. Znal ho. Byl to David Goliáš, a v republice ho znal každý člověk obého pohlaví, snad kromě od narození hluchých. Poručíku Borůvkovi bylo osmačtyřicet a měl šestnáctiletou dceru, která ráda tančila twist.

„Mohl bych na chvíli mluvit s vámi, pane -“ poručík zaváhal a pak se rozhodl: „- Mistře?“

„Prosím, k službám,“ pravil Mistr a podal poručíkovi ruku.

„Goliáš,“ řekl. „Kapelník.“

„Ostatní prosím opusťte místnost a počkejte na chodbě. Nikdo ať neodchází,“ řekl poručík, a když se poslední vytratil, zavřel za nimi dveře.

„Byla to moc hodná holka, moc hodná holka, trochu potvora,“ drmolil kapelník a vytrvale si otíral vlhnoucí pleš. „Měla swing, víte? Cítila jazz. Všichni jsme ji měli rádi -“

„Kdo nejvíc?“ přerušil ho poručík. Kapelník zrudl po celé rozloze čela, pokrývajícího mu víc než polovinu hlavy.

„Myslím,“ dodal poručík rychle, „měla s někým známost? Chodila s někým?“

„No, víte, v tomhle ohledu ona byla, no -“ kapelník měl zřejmě nesnáze s vyjadřováním, „- prostě, no teď momentálně jsem slyšel, že se rozešla s Gustou Randálem a -“

„Jaký vztah k ní měl ten pán, co ji našel?“

„No to právě,“ kapelník si rozčileně vložil prst pod límeček. „Jak se zdá, teď právě momentálně chodila snad s ním. Víte, ono se to u ní dá těžko odhadnout. Ona to byla moc hodná holka, ale -“

„Jak jste myslel to: ‚teď právě momentálně?‘“

„Myslel jsem - na tomhle zájezdu.“

„A jak jste na něm dlouho?“

Kapelník vytáhl prst zpod límečku, otřel si pleš a zakašlal.

„No - od včerejška od večera.“

„Včera se s ním strašně poštěkala,“ vykládal těžce Bedřich „Benny“ Poláček. „Čekal jsem na ni před barákem, co von bydlí, už byl nejvyšší čas ject. A pak - vona vylítla z domu celá červená - a von se ještě vyklonil z vokna a řval - chci říct volal - ‚Tohle si ještě s tebou vyřídím, ty -‘ řek takový sprostý slovo -“

„Proč k němu šla?“ zeptal se ohleduplně poručík Borůvka.

„Vrátit mu dary,“ pravil Bedřich „Benny“ Poláček.

„Dary?“

„Vona dary dycky vracela,“ pravil Bedřich „Benny“ Poláček.

„Pokud nebyly podléhající zkáze. Byla to moc fajn holka.“

Po uhlířské tváři se skutálely dvě obrovské slzy.

„A pak jste, jak říkáte, utíkali na autobus?“

„Jo.“

„A Randál?“

„Ten přilít na poslední chvíli. Ani neměl čas uvázat si šlajfku. Z kufru mu ještě lezla nohavice vod pyžama, jak to tam v tom kvartu asi naházel,“ pravil truchlivě Poláček.

„A dnes, když jste šel se slečnou Laurinovou do jejího pokoje, říkáte, že jste z Randálova pokoje slyšel hrát na saxofon?“

„Jo.“

„Kdy jste to zaslechl poprvé?“

„No,“ basista svažil čelo. „Vlastně hned, jak jsem šel po schodech dolů. Slabě, z dálky, ale vono se to v těchhle chodbách rozlejhá. Všude tu je takový ticho -“

„A poznal byste, co hrál?“

Bedřich „Benny“ Poláček se znovu zamyslel.

„Jo, to nevim. Nějaký takový laufy. Já, víte, pane -“ Poláček nejistě zašilhal po poručíkovi. Pak se rozhodl - jako tolik